

ODBORNÝ POSUDOK

**PRE VYDANIE STANOVISKA PODĽA ZÁKONA NR SR Č. 24/2006 Z.Z.
O POSUDZOVANÍ VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A O ZMENE
A DOPLNENÍ NIEKTORÝCH ZÁKONOV**

Predmet posúdenia: Správa o hodnotení strategického dokumentu
„Územný plán obce Žehra - koncept“

Spracovateľ: ARLAND, s.r.o., Letná 49, 052 01 Spišská Nová Ves, Ing. arch. Ján Pastiran
Obstarávateľ: Obec Žehra, Obecný úrad Žehra 104, 053 61 Spišské Vlachy

ODBORNÝ POSUDOK

pre vydanie stanoviska podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Správa o hodnotení strategického dokumentu
„Územný plán obce Žehra - koncept“

OBSAH

strana

ÚVOD.....	3
A) ÚPLNOSŤ SPRÁVY O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU.....	4
B) STANOVISKÁ PODĽA § 12 A ICH VYHODNOTENIE.....	5
C) ÚPLNOSŤ ZISTENIA Kladných a záporných vplyvov STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, VRÁTANE ICH VZÁJOMNÉHO PÔSOBNIA	11
D) POUŽITÉ METÓDY HODNOTENIA A ÚPLNOSŤ VSTUPNÝCH INFORMÁCIÍ	15
E) VARIANTY RIEŠENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	16
F) NÁVRH OPATRENÍ A PODMIENOK NA VYLÚČENIE ALEBO ZNÍŽENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU.....	18
ZÁVER:.....	19

ÚVOD

Predmet posúdenia: Správa o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Žehra - koncept“ spracovaný podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z.

Spracovateľ: ARLAND, s.r.o., Letná 49, 052 01 Spišská Nová Ves
Ing. arch. Ján Pastiran

Obstarávateľ: Obec Žehra, Obecný úrad Žehra 104, 053 61 Spišské Vlachy

Územný plán obce Žehra, v katastrálnom území Žehra je podľa § 4 ods. 1 predmetom posudzovania vplyvov strategických dokumentov podľa zákona NR SR č. 24/2006 O posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon“)

Na základe oznámenia Okresného úradu Spišská Nová Ves, odboru starostlivosti o životné prostredie o určení odborne spôsobilej osoby na vypracovanie posudku v zmysle § 13 ods. 4 Zákona, predkladám nasledujúci odborný posudok pre vydanie záverečného stanoviska k Správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Žehra - koncept“.

Cieľom tohto posúdenia je:

- Vyhodnotenie úplnosti predloženej správy o hodnotení strategického dokumentu
- Vyhodnotenie stanovísk podľa paragrafu 12 Zákona
- Vyhodnotenie úplnosti zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia
- Vyhodnotenie použitých metód hodnotenia a úplnosti vstupných informácií
- Posúdenie variantov riešenia strategického dokumentu
- Vyhodnotenie návrhu opatrení a určenie podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu
- Návrh záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Predmetom posúdenia je Správa o hodnotení strategického dokumentu spracovaná v zmysle vyššie uvedeného zákona a vlastný návrh strategického dokumentu vrátane jeho textovej, grafickej a dokladovej časti. Pre odborné posúdenie boli uskutočnené konzultácie so spracovateľom územného plánu, obstarávateľom, príslušným orgánom, ako aj s vybranými dotknutými orgánmi a príslušnými špecialistami. Podkladom pre spracovanie odborného posudku boli nasledovné podklady:

- Oznámenie o strategickom dokumente (júl 2016)
- Zaslanie oznámenia o vypracovaní strategického dokumentu dotknutým orgánom (OÚŽP Spišská Nová Ves, list OU-SN-OSZP-2016/012751-3 z 18.11.2016), obci Žehra za účelom informovania verejnosti (OÚŽP Spišská Nová Ves, list OU-SN-OSZP-2016/012751-5 z 18.11.2016) a dotknutým obciam (OÚŽP Spišská Nová Ves, list OU-SN-OSZP-2016/012751-3 z 18.11.2016)
- ROZSAH HODNOTENIA strategického dokumentu „Územný plán obce Žehra“ určený podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. (OÚŽP Spišská Nová Ves, list OU-SN-OSZP-2016/012751-r.h. z 21.12.2016)

- Územný plán obce Žehra – koncept riešenia (Ing. arch. Lukáš Michalko)
- Predloženie správy o hodnotení strategického dokumentu dotknutým orgánom (OÚŽP Spišská Nová Ves, list OU-SN-OSZP-2018/006119-4 z 25.04.2018), obci Žehra za účelom informovania verejnosti (OÚŽP Spišská Nová Ves, list OU-SN-OSZP-2018/006119-3 z 25.04.2018) a dotknutým obciam (OÚŽP Spišská Nová Ves, list OU-SN-OSZP-2018/006119-5 z 25.04.2018)
- Záznam z prerokovania Konceptu územného plánu obce Žehra a Správy o hodnotení strategického dokumentu územnoplánovacej dokumentácie obce Žehra s orgánmi štátnej správy konaného dňa 16.05.2018 na Obecnom úrade v Žehre
- Záznam z prerokovania Konceptu územného plánu obce Žehra a Správy o hodnotení strategického dokumentu územnoplánovacej dokumentácie obce Žehra s verejnosťou konaného dňa 16.05.2018 na Obecnom úrade v Žehre.
- Súbor stanovísk

A) ÚPLNOSŤ SPRÁVY O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Predložená Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje 50 strán textu. Správa o hodnotení strategického dokumentu pre hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia je spracovaná v štruktúre stanovenej prílohou č. 5 Zákona č. 24/2006 Z. z. a jej obsah a štruktúra zodpovedajú požiadavkám Zákona. Správa o hodnotení strategického dokumentu je spracovaná po formálnej stránke na dobrej úrovni. Jednotlivé kapitoly pokrývajú zodpovedajúcou mierou požadovanú štruktúru údajov v členení: Základné údaje o obstarávateľovi, základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii, údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia s údajmi o vstupoch a výstupoch, komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia s navrhovanými opatreniami na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie, porovnaním variantov a s uvedením metód a zdrojov získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie. V závere správa obsahuje všeobecné záverečné zhrnutie, uvádza zoznam doplnujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u obstarávateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení. Za spracovateľa správy je podpísaný Ing. arch. Ján Pastiran. Správnosť a úplnosť údajov potvrdil svojím podpisom starosta obce Ivan Mižigár vo februári 2018.

Konštatujem, že Správa o hodnotení strategického dokumentu pre posúdenie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia bola predložená z hľadiska poskytovaných údajov v kompletnom Zákonom stanovenom rozsahu. Bolo predložené variantné riešenie územnoplánovacej dokumentácie z vyhodnotením dvoch variant riešenia perspektívneho funkčného usporiadania a využitia územia v lokalite sídliska a osady Dreveník s cieľom vybrať vhodný variant riešenia budúceho optimálneho rozvoja obce.

Ani variant 1 navrhujúci rozšírenie a prestavbu územia zástavby na úpätí Dreveníka, ani Variant 2, ktorý navrhuje sociálne bývanie na plochách západne od sídliska Dreveník na úkor úpravy vodného toku Margecianka neponúkajú bezkonfliktné

riešenia. V predloženom komplexnom posúdení je výhodnejší variant 2 oproti variantu 1 s možnosťou ďalšieho rozširovania výstavby do katastrálneho územia Spišských Vlách. Variantne je riešené aj zásobovanie pitnou vodou, nakoľko existujúce zdroje pitnej vody z prameňov v Žehre sú už pre návrhové počty obyvateľstva nepostačujúce.

B) STANOVISKÁ PODĽA § 12 A ICH VYHODNOTENIE

K predmetnej Správe o hodnotení strategického dokumentu neboli vydané záporné stanoviská. Doložené stanoviská sú kladné bez pripomienok a kladné s pripomienkami:

Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie Ľudovíta Štúra 35/1, 812 35 Bratislava, Sekcia ochrany prírody biodiverzity a krajiny (list č. 2128/2018-6.3 zo dňa 21.05.2018)

Po preštudovaní správy o hodnotení, ako aj na základe stanoviska ŠOP SR zasiela nasledovné stanovisko:

Zásadnú pripomienku si uplatňuje iba k lokalite Dreveník. Upozorňuje, že oba navrhované varianty formovania výstavby v lokalite Dreveník sú z hľadiska ochrany prírody nevhodné čo bolo konštatované aj v stanovisku k oznámeniu o strategickom dokumente, kde sekcia navrhovala prehodnotiť plochy bývania v danej lokalite a orientovať ich v čo možno najväčšej vzdialenosti od národnej prírodnej rezervácie Dreveník, ktorá je súčasťou územia európskeho významu SKUEV0105 Spišskopodhradské travertíny a jeho rozšírenia SKUEV2105 Spišskopodhradské travertíny, ako aj územia európskeho významu SKUEV0107 Jereňaš.

Výstavba v lokalite Dreveník je nevhodná, nakoľko prináša viaceré významné zásahy do prírodného prostredia v okolí nivy a veľkej časti údolia Margecianky a nachádza sa vo veľmi exponovanom teréne, čo môže spôsobiť potenciálne nebezpečenstvo zosuvov, ktoré sú v lokalite pravdepodobné. Pri variante 2 zostáva veľká časť disponibilného priestoru nevyužitá, z dôvodu jej lokalizácie v susednom katastri Spišské Vlasy. Z uvedeného dôvodu je rozširovanie výstavby do k.ú. Spišské Vlasy vhodnejším riešením, aj keď to nie je predmetom riešenia územného plánu obce Žehra.

Na základe uvedených skutočností sekcia súhlasí so správou o hodnotení, ako aj s návrhom územného plánu iba za podmienky vylúčenia obytnej výstavby v lokalite Dreveník.

Úrad Košického samosprávneho kraja, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice (list č. 44295/2018/ORRUPŽP/13767 zo dňa 02.05.2018)

Žiada rešpektovanie nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, t.j. Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Košického kraja, ktoré boli schválené Zastupiteľstvom KSK v roku 2017. Podmienkou súhlasu so Správou o hodnotení je striktné dodržiavanie navrhovaných opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov obce Žehra ako aj okolitých obcí.

Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Komenského 52, 040 96 Košice (list č. OU-KE-OSZP1-2018/024730 zo dňa 30.05.2018)

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny má predloženému konceptu strategického dokumentu nasledovné pripomienky:

ODBORNÝ POSUDOK

pre vydanie stanoviska podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Správa o hodnotení strategického dokumentu
„Územný plán obce Žehra - koncept“

- upozorňuje na problematiku realizácie obnovy stredovekého rybníka, nakoľko v bezprostrednej blízkosti jeho hrádze je v súčasnosti realizovaná ďalšia stavba a pochybuje či je tento zámer ešte zrealizovateľný a či sa s ním treba v ÚP ako rozvojovou činnosťou zaoberať
- na problémy vyplývajúce o. i. aj z ochrany prírody a krajiny v časti Dreveník upozorňoval už vo vyjadrení k zadaniu ÚPN-O Žehra. Konštatuje, že oba varianty ďalšieho formovania výstavby v tomto priestore sú z hľadiska ochrany prírody a krajiny nevhodné a okrem výrazných ekonomických nákladov a technických problémov prinášajú aj výrazné zásahy do prírodného prostredia, totálne odprírodnenie nivy a veľkej časti údolia Margecianky vo veľmi exponovanom teréne a následné potenciálne nebezpečie pre samotné územie (napr. zosuvy vo svahu nad cestou pri variante 1), pričom pri variante 2 ostáva veľká časť disponibilného priestoru nevyužitá z dôvodu jej lokalizácie v susednom katastri. Z toho hľadiska, aj keď to nie je a nemôže byť predmetom riešenia ÚP, je vhodnejšie rozširovanie výstavby do katastrálneho územia Spišských Vlách.

Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikovo námestie č. 5, 052 01 Spišská Nová Ves (list OU-SN-OSZP-2018/006354 zo dňa 25.05.2018)

Z hľadiska štátnej vodnej správy zaujíma nasledovné stanovisko:

- lokality navrhované pre bývanie a rekreáciu nachádzajúce sa v blízkosti vodného toku musia byť chránené pred veľkými vodami úpravou koryta toku na Q_{100} . Podľa § 20 ods. 6 a 7 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami je zakázané umiestňovať také stavby v inundačnom území toku
- ponechať správcovi toku 10 m pri vodohospodársky významnom vodnom toku (Žehrica) a 5 m pozdĺž ostatných vodných tokov nezastavaný pás obojstranne pre potreby údržby vodného toku
- dodržať ochranné pásmo verejného vodovodu a verejnej kanalizácie podľa príslušných zákonov
- dažďové vody zdržať v čo najväčšej možnej miere v území, na ktorom zrážky spadli. Odvádzanie dažďových vôd dažďovými kanalizáciami do toku riešiť len v prípade nutnosti

Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikovo námestie č. 5, 052 01 Spišská Nová Ves (list OU-SN-OUZP-2018/006207-2 zo dňa 07.05.2018)

Z hľadiska ochrany ovzdušia nemá k predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu žiadne pripomienky.

Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikovo námestie č. 5, 052 01 Spišská Nová Ves (list OU-SN-OSŽP-2018/007039-2 zo dňa 23.05.2018)

Z hľadiska odpadového hospodárstva nemá k predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu námietky.

Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Štefánikovo námestie č. 5, 052 01 Spišská Nová Ves (list č. OU-SN-OCDPK-2018/006918 zo dňa 18.05.2018)

Nemá námietky k strategickému dokumentu „Územný plán obce Žehra“ za predpokladu že:

- rozvojové zámery obce budú v súlade s návrhmi, cieľmi a prioritami programu rozvoja Košického samosprávneho kraja,
- požaduje, aby dopravné napojenie miestnych komunikácií rešpektovalo jestvujúcu cestnú sieť a bolo prevedené v súlade s cestným zákonom a STN 736110
- pri riešení parkovacích plôch, vjazdov, pripojení na cestu III. triedy, chodníkov, autobusových zastávok, cestnej zelene a prípadnom zásahu do ochranného pásma ciest postupovať v súlade s platnými ustanoveniami cestného a stavebného zákona

Okresný úrad Spišská Nová Ves, Odbor krízového riadenia, Štefánikovo námestie č. 5, 052 01 Spišská Nová Ves (list č. OU-SN-OKR-2018/006302 zo dňa 11.05.2018)

Nemá pripomienky.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi, A. Mickiewicza 6, 052 20 Spišská Nová Ves (list č. HŽP-2871/981/2018-3325/2018 zo dňa 18.05.2018)

Koncept strategického dokumentu „ÚPN obce Žehra“ nie je v rozpore s požiadavkami na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia ustanovenými zákonom 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej novej Vsi odporúča realizáciu variantu 2.

Žiada v koncepte strategického dokumentu akceptovať nasledujúce požiadavky:

- riešiť zabezpečenie objektivizácie radónového rizika stavebných pozemkov pri rekonštrukcii nebytových budov určených na pobyt osôb dlhší ako 1 000 hodín počas kalendárneho roka a pri výstavbe bytových budov v zmysle Vyhlášky č. 528/2007 Z. z. ktorou sa stanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia
- riešiť aby tí ktorí používajú, alebo prevádzkujú zdroje hluku, infrazvuku alebo vibrácií neprekročili prípustné hodnoty pre deň, večer a noc v zmysle ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia
- riešiť dopravu obce tak, aby dopravným hlukom bol znehodnotený minimálny rozsah obytného územia a robiť všetky opatrenia na znižovanie dopravného hluku
- riešiť dopravu v blízkosti školských zariadení s ohľadom na pohyb detí a tým zvýšené riziko dopravných nehôd (bezpečný prístup automobilov k školám, bezpečnostné zóny pred školskými zariadeniami, bezpečnosť na prechodoch cez komunikácie)
- vyčleniť lokality na umiestnenie výroby a drobného podnikania, podrobne špecifikovať podnikateľské aktivity, ktoré bude možné umiestniť v obytnej zóne
- stanoviť regulatívy pre chov domácich hospodárskych zvierat hlavne v obytných zónach a tiež z hľadiska podnikateľských aktivít samostatne hospodáriacich roľníkov
- riešiť výstavbu nových objektov, zariadení, areálov a rekonštrukciu starých tak, aby ich prevádzkou nebola zhoršená kvalita životného prostredia a zdravia obyvateľov obce

ODBORNÝ POSUDOK

pre vydanie stanoviska podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Správa o hodnotení strategického dokumentu
„Územný plán obce Žehra - koncept“

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru, Brezová 30, 052 01 Spišská Nová Ves (list č.: ORHZ-SN1-482-006/2018 z 10.05.2018)

Z hľadiska ochrany pred požiarmi nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie

Krajský pamiatkový úrad Košice, Hlavná 25, 040 01 Košice (list č. KPUKE-2018/9373-4/42282/KI,HT,SO zo dňa 28.05.2018)

Určuje pre ďalšiu prípravu a spracovanie územného plánu v záujme ochrany pamiatkových hodnôt národných kultúrnych pamiatok a územia ochranného pásma na území obce Žehra nasledujúce požiadavky:

- *z uvedených dvoch variantných riešení novej obytnej zástavby v lokalite Dreveník je vhodnejší variant so zástavbou v údolnej polohe pri potoku (južne od cesty), avšak pri vhodnom urbanistickom riešení je akceptovateľná aj zástavba vo svahu (severne od cesty) podľa variantu 1. Novú výstavbu v tejto lokalite žiada podmieniť spracovaním územného plánu zóny*
- *požaduje zapracovať do regulatívov prípustný sklon striech (30° - 42°), uplatňovanie tradičnej farebnosti pre fasády, strešné krytiny a oplatenie, rešpektovať stabilizovanú uličnú čiaru zástavby, obmedziť vznik nových objemných stavieb*
- *k obnove alejí doplniť aj stromovú obojstrannú alej popri ceste vedúcej východne od kaštieľa v Hodkovciach až po križovatku s cestou Granč-Petroviec*
- *upraviť polohu navrhovaného domu smútku, plochu športoviska na parc. č. 424 navrhnuť bez stavieb*
- *doplniť resp. vyznačiť vo výkresovej časti hraničný kameň ako NKP, božie muky a štyri pivničky pod kostolom ako objekt pamiatkového záujmu*
- *v textovej časti Záväzných regulatívov nahradiť termín „Zásady pamiatkovej ochrany“ termínom: požiadavky pamiatkovej ochrany*
- *upozorňuje na povinnosti vlastníkov nehnuteľností vo vzťahu ku KPU podľa pamiatkového zákona*
- *na území obce je vysoká pravdepodobnosť výskytu archeologických nálezísk preto každý stavebný zámer je potrebné vopred prerokovať s KPÚ*

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Správa národného parku Slovenský raj, Štefánikovo nám. 9, 052 01 Spišská Nová Ves (list č. NPSR/271-003/2018-Zoo2 zo dňa 18.05.2018)

Konštatuje vo svojom stanovisku že k predloženej správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu nemá z hľadiska ochrany prírody a krajiny mimo časti Dreveník námietky.

Uvádza, že oba varianty ďalšieho formovania výstavby v lokalite Dreveník sú z hľadiska ochrany prírody nevhodné, a okrem výrazných ekonomických nákladov a technických problémov prinášajú aj výrazné zásahy do prírodného prostredia, totálne odprírodnenie nivy a veľkej časti údolia Margecianky vo veľmi exponovanom teréne, a následne potenciálne nebezpečie pre samotné územie (napr. zosuvy vo svahu nad cestou pri variante 1), pričom napr. pri variante 2 ostáva veľká časť disponibilného priestoru nevyužitá z dôvodu jej lokalizácie v susednom katastri. Z tohto hľadiska je vhodnejšie rozširovanie výstavby do katastrálneho územia Spišských Vlách aj keď to nie je predmetom riešenia územného plánu obce Žehra.

Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, Odštepný závod Košice, Ďumbierska 14, 041 59 Košice (list č. CS SVP OZ KE 2373/2018/4 zo dňa 23.05.2018)

Nemá zásadné pripomienky.

Obec Žehra, Žehra 104, 053 61 Spišské Vlachy (list č. 128/5/2018 zo dňa 22.05.2018)

Nemá námietky.

Mesto Spišské Vlachy, SNP 34, 053 61 Spišské Vlachy (list č. 873/2018 zo dňa 22.05.2018)

Nemá žiadne pripomienky.

Obec Granč - Petrovce, Obecný úrad Granč – Petrovce 053 05 Beharovce (list č. 115/2018-003 zo dňa 25.05.2018)

Nemá pripomienky.

Mesto Spišské Podhradie, Mariánske námestie 37, 053 04 Spišské Podhradie (list č. S2018/00111 zo dňa 23.05.2018)

Nemá žiadne výhrady.

Obec Dúbrava, Dúbrava 54, 053 05 Beharovce (list č. DUB-91/18 zo dňa 21.05.2018)

Nemá žiadne pripomienky.

Obec Oľšavka (mail z 29.05.2018)

Nemá pripomienky.

Ostatné stanoviská prednesené priamo k Správe o hodnotení strategického dokumentu (pri jeho verejnom prerokovaní dňa 16.05.2018), vrátane stanovísk dotknutých obcí a pripomienok občanov:

Úrad Košického samosprávneho kraja, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice, odbor RRÚPŽP, referát ÚPaŽP, Ing. Anna Mareková

- navrhuje vyznačiť ochranné pásmo cesty I. triedy smerom na Spišské Podhradie v časti Drevení (25 m od št. cesty)
- riešiť obmedzenia pri ČOV a športovej plochy časti Žehra v súvislosti s diaľkovými pohľadmi na Spišský hrad

Obecný úrad Žehra, Žehra 104, 053 61 Spišské Vlachy, Ivan Mižigár – starosta obce

- navrhuje riešiť územia pre bývanie s ohľadom na rozvoj obce

František Hadašovský – zástupca starostu

- navrhuje vybrať Dobrú Vôľu z ochranného pásma Spišského hradu

Imrich Kočíš, Drevozvýroba Kočíš s.r.o., Žehra

- navrhuje doplniť do výkresovej časti jestvujúce trafostanice v časti Žehra a riešiť pracovné príležitosti v obci
- má výhrady, že v koncepte je riešený chov hospodárskych zvierat

Anna Orlovská, Žehra

- *navrhuje riešiť pešie prepojenie s pôvodnou cestou alejou k Dreveníku a Spišskému hradu*

Po vyhodnotení stanovísk účastníkov procesu posudzovania predložených k správe o hodnotení a vyhodnotení záverov z verejného prerokovania možno konštatovať, že sa jedná prevažne o súhlasné stanoviská bez pripomienok resp. súhlasné stanoviská s vecnými pripomienkami.

Pre **určenie vhodného variantu návrhu riešenia** je významným stanoviskom vyjadrenie Ministerstva životného prostredia SR, Sekcie ochrany prírody biodiverzity a krajiny, vyjadrenie Okresného úradu Košice, Odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, stanovisko Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky, Správy národného parku Slovenský raj v Spišskej Novej Vsi a stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi, v ktorých sa zhodne konštatuje že **oba varianty ďalšieho formovania výstavby v tomto priestore sú z hľadiska ochrany prírody a krajiny nevhodné a okrem výrazných ekonomických nákladov a technických problémov prinášajú aj výrazné zásahy do prírodného prostredia**, pričom pri variante 2 ostáva veľká časť disponibilného priestoru nevyužitá z dôvodu jej lokalizácie v susednom katastri. Z toho hľadiska, aj keď to nie je predmetom riešenia ÚP, je vhodnejšie rozširovanie výstavby do katastrálneho územia Spišských Vlách.

Ministerstvo životného prostredia SR súhlasí so správou o hodnotení, ako aj s návrhom územného plánu iba za podmienky vylúčenia obytnej výstavby v lokalite Dreveník.

Pre **určenie vhodného variantu návrhu riešenia** je významným stanoviskom aj vyjadrenie Úradu Košického samosprávneho kraja, v ktorom sa o. i. konštatuje, že **pre KSK je záväzná nadradená územnoplánovacia dokumentácia, t. j. Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Košického kraja, ktoré boli schválené Zastupiteľstvom KSK v roku 2017**. Podmienkou súhlasu so Správou o hodnotení je striktné dodržiavanie navrhovaných opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov obce Žehra ako aj okolitých obcí.

V zmysle uvedeného je potrebné umiestňovať nové rozvojové plochy bývania prednostne do zastavaného územia obce a mimo zastavaného územia nezakladat' nové urbanizované priestory.

Pri akceptácii týchto obmedzení výhodnejším variantom je variant 2, ktorý zamedzuje ďalšiu výstavbu v osade Dreveník - v kontakte so ŠPR Dreveník (podľa variantu č. 1) ale s podmienkou - nerozširovať ďalej v tejto lokalite existujúce zastavané plochy. Možné je využiť intenzívnejšie disponibilné plochy západne od sídliska Dreveník a v zastavanom území samotnej obci Žehra.

V zmysle stanoviska Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi je potrebné z ohľadom na súčasný stav v obci zvlášť upriamiť v návrhu územného plánu pozornosť **na vyčlenenie lokalít umiestnenia výroby a drobného podnikania tak, aby**

svojou činnosťou nezhoršovali kvalitu životného prostredia obyvateľov v bezprostrednom okolí týchto budúcich prevádzok.

Zo stanoviska Krajského pamiatkového úradu Košice je potrebné pre ďalšiu prípravu a spracovanie územného plánu v záujme ochrany pamiatkových hodnôt národných kultúrnych pamiatok a územia ochranného pásma na území obce Žehra akceptovať žiadosť o **zapracovanie niektorých požiadaviek do záväzných regulatív (prípustný sklon striech, obnova alejí, určenie objektov pamiatkového záujmu..)**

Na základe priebehu a výsledkov verejného prerokovania, ako aj samotného procesu hodnotenia vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie možno konštatovať, že zástupcovia verejnosti nemajú z hľadiska vplyvu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva námietky ani k navrhovanému strategickému dokumentu, ani k Správe o hodnotení strategického dokumentu, resp. nevyužili možnosť pripomienkovať ich v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

Konštatujem že v žiadnom z doručených stanovísk nie sú uvedené také pripomienky, ktoré by neumožňovali schválenie navrhovaného strategického dokumentu. Vo väčšine prípadov pripomienky vychádzajú z platných všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany jednotlivých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľstva a požadujú ich rešpektovanie. Opodstatnené pripomienky sú akceptovateľné a je ich potrebné zohľadniť v ďalšej etape prác na územnoplánovacej dokumentácii.

C) ÚPLNOSŤ ZISTENIA Kladných A Záporných vplyvov Strategického dokumentu na životné prostredie, vrátane ich vzájomného pôsobenia

Predložená Správa o hodnotení strategického dokumentu „Konceptu územného plánu obce Žehra“ obsahuje v kapitole „Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia“, vplyvy z navrhovaných investícií a navrhovaného využitia jednotlivých funkčných plôch na území obce v období postupnej realizácie konkrétnych zámerov (v oboch variantoch) podľa schválenej územnoplánovacej dokumentácie.

Hodnotenie vychádza z charakteristiky požiadaviek realizácie územnoplánovacej dokumentácie na vstupy a výstupy uvedené v kapitolách B.I.1 až B.I.5 (vstupy) a B.II.1. až B.II.6. (výstupy). Táto časť je prehľadne podrobne spracovaná, doplnená tabuľkami a výpočtami. Údaje sa opierajú o súčasné, ako aj navrhované kapacity uvádzané v územnoplánovacej dokumentácii v 2 variantoch.

V časti údaje o výstupoch sú jednotlivé kapitoly doplnené o konkrétne návrhy ÚPN-O. Treba si uvedomiť, že postupná etapovitá (v čase návrhového obdobia) realizácia jednotlivých navrhovaných zámerov podľa územného plánu len zmierni celkový dopad územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a bezprostredné okolie obce. Na druhej strane je treba počítať s negatívami a časovo dlhším dopadom vplyvov predovšetkým z nákladnej automobilovej dopravy v čase realizácie ucelených rozsiahlejších investícií z verejnoprospešných stavieb.

Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia sa opiera o komplexne a podrobne spracovanú kapitolu charakteristiky súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia, ktoré predstavuje administratívno-správne územie obce Žehra tvoriace súčasne katastrálne územie obce. Táto časť správy o hodnotení je spracovaná dostatočne prehľadne a podrobne.

V rámci kapitoly hodnotenia predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhadu ich významnosti sú jednotlivé vplyvy stručne popísané a z ohľadom na stupeň územnoplánovacej dokumentácie primerane a prehľadne identifikované.

K časti „Vplyvy na obyvateľstvo“

Vzhľadom na charakter riešenia a stupeň územnoplánovacej dokumentácie ÚPN-O Žehra je kapitola spracovaná prehľadne, s vyhodnotením významu jednotlivých vplyvov hlavne na kvalitu bývania a riešenia dopravnej a technickej infraštruktúry.

Realizácia koncepčných zámerov navrhovaných územným plánom ovplyvní život cca 3 700 obyvateľov v návrhovom roku 2030.

Koncept ÚPN-O Žehra nenavrhuje riešenia, ktoré by v sebe niesli riziká ohrozenia zdravotného stavu obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, alebo narušovali pohodu a kvalitu života resp. stav životného prostredia. Návrhu územného plánu však nemožno uprieť istý vplyv na nárast počtu obyvateľov, prípadne zmenu štruktúry zamestnanosti. Samozrejme ÚPN-O na úsekoch riešenia dopravy, odkanalizovania, kompletizácie chýbajúcej technickej infraštruktúry a občianskej vybavenosti obce Žehra, prináša pre celkový komfort obyvateľov nepochybne rad pozitívnych riešení.

K časti „Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery“

Vplyvy na horninové prostredie z riešenia Konceptu ÚPN-O vyplývajú zo zvýšenej miery radónového rizika na úrovni stredného zaťaženia v lokalitách Hlinky a západne od Hodkoviec. Zástavba navrhovaná hlavne na svahovitých pozemkoch ako je osada Dreveník bude mať vplyv na horninové prostredie. Elimináciu týchto vplyvov bude možné bližšie špecifikovať až po vykonaných geologických prieskumoch v štádiu stavebných konaní.

Pre zníženie tohto rizika sú v regulácii uvedené podmienky pre umiestňovanie a technickú realizáciu stavieb.

K časti „Vplyvy na klimatické pomery“

Pozitívny vplyv na adaptáciu na zmenu klímy majú opatrenia na riešenia krajiny z dôrazom na zvýšenú retenciu vody, a teda následného zvýšenia teplotnej stability riešeného územia.

Návrh usporiadania plôch zelene a obnova vodných plôch bývalých rybníkov prispievajú k zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy aj v zmysle prijatých stratégií na úrovni SR.

K časti „Vplyvy na ovzdušie“

V koncepte ÚPN-O Žehra nie sú identifikované žiadne výrazné vplyvy tohto typu. Regulatívy funkčného využitia plôch regulujú podmienky pre prípadné umiestnenie zariadení a stavieb, produkujúcich neprípustné koncentrácie emisií a imisií.

Z hľadiska ochrany kvality ovzdušia by bolo vhodné stanoviť maximálne prípustné kapacity chovu hospodárskych zvierat resp. definovať podmienky pre drobnochov v zastavanom území.

K časti „Vplyvy na vodné pomery“

V koncepte ÚPN-O nie sú identifikované žiadne negatívne vplyvy tohto typu.

Priamy pozitívny vplyv na stav kvality povrchových a podzemných vôd predstavujú návrhy na vybudovanie vodovodu, kanalizácie s následným čistením odpadových vôd. Tieto opatrenia na čistenie odpadových vôd prinesú podstatné zlepšenie hygienických podmienok obyvateľov s výrazne pozitívnym vplyvom na podzemné a povrchové vody.

Povrchové vody budú v maximálnej miere zadržované priamo v teréne budovaním vôd zádržných opatrení ako sú zatravnovacie pásy, ozelenenie plôch a pod. Povrchové vody z terénu budú tiež odvádzané rigolmi popri cestách do miestnych vodných tokov. Priamy pozitívny vplyv z hľadiska vodných pomerov má návrh na vybudovanie protipovodňových opatrení na vodných tokoch Branisko, Žehrica a Margecianka.

Koncept ÚPN-O navrhuje obnovu vodného hospodárstva v území formou bývalých rybníkov a zadržanie vody v území, úpravu vodných tokov v rámci zastavaného územia na Q_{100} ročné vody, ako aj vysadenie proti erozívnych pásov zelene s cieľom vytvoriť prirodzené vsakovacie plochy. Zatravnenie, alebo zalesnenie je potrebné riešiť individuálne vzhľadom na povahu daného územia.

K časti „Vplyvy na pôdu“

V katastrálnom území obce Žehra je celkom cca 695 ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho orná pôda predstavuje výmeru 409 ha, trvalý trávny porast 279 ha a záhrady 7 ha. Pôdy sú prevažne hlinité a ílovito-hlinité, neskeletnaté až slabo kamenité. Pôdna reakcia je neutrálna až slabo alkalická. Tri najlepšie bonitované pôdno-ekologické jednoty sú zaradené do 5., 6. a 7. skupiny BPEJ podľa prílohy č. 3 zák. č. 220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Koncept ÚPN-O Žehra navrhuje rozvojové plochy bývania a občianskej vybavenosti v dvoch variantoch.

Na záber poľnohospodárskej pôdy sa navrhuje :

Variant 1 z predpokladaným záberom poľnohospodárskej pôdy 6,5018

Variant 2 z predpokladaným záberom poľnohospodárskej pôdy 5,0909

K záberu lesných pozemkov nedochádza.

V koncepte ÚPN-O Žehra sa nenavrhujú žiadne zásahy, ktoré by spôsobovali kontamináciu pôdy, alebo jej eróziu. Riziko vodnej erózie možno predpokladať na svahoch osady Dreveník po odstránení vegetačného krytu pri navrhovanej prestavbe a rozšírení danej lokality. Z daného dôvodu koncept ÚPN-O navrhuje zriaďovanie proti erozívnych horizontálnych pásov zelene s cieľom vytvoriť prirodzené terasy. Rizikom tejto koncepcie v danom prostredí je jej citlivosť na vandalské správanie obyvateľstva, ako devastácia nových porastov, výrub stromov a pod. Napriek týmto rizikám tieto opatrenia môžu mať priamy pozitívny vplyv na pôdu.

K časti „Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy“

V správe sa konštatuje, že navrhované aktivity v koncepte územného plánu obce Žehra majú najväčší negatívny vplyv v časti sídliska Dreveník, kde vplyvom úpravy vodných tokov

Branisko a Margecianka dôjde k narušeniu ich biotopov. Návrh týchto úprav v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie musí riešiť aj kompenzačné opatrenia.

Iné činnosti a plochy pre činnosti, ktoré by svojou realizáciou mohli vytvoriť významné dopady na zmeny životného prostredia, a tým ohrozili podmienky a kvalitu prostredia pre jednotlivé druhy rastlín a živočíchov sa nenavrhujú. Je predpoklad že ani navrhovaná výstavba turistických a cykloturistických chodníkov v katastri obce nebude mať negatívny vplyv na faunu a flóru, pokiaľ tieto budú realizované po už existujúcich poľných a lesných cestách.

Sústava navrhnutých ekostabilizačných opatrení na úrovni prvkov MÚSES vytvára predpoklady pre udržanie a aj skvalitnenie podmienok pre faunu a flóru v hodnotenom území.

K časti „Vplyvy na krajinu“

Koncept ÚPN-O Žehra má ambíciu prinavrátiť krajine prvky jej ekologického využívania formou obnovy rybníkov, vytvárania menších plôch poľnohospodársky využívaných plôch delením remízami, medzami, zatrávňovacími pásmi a pod. Tieto opatrenia majú významný vplyv na celkový obraz krajiny.

Najvýraznejšia zmena obrazu krajiny sa predpokladá mimo najviac exponovaných pohľadov na pamiatky svetového kultúrneho dedičstva v obci Žehra a časti Hodkovce. Jedná sa o miestnu časť sídliska a osady Dreveník, kde sa predpokladá intenzívnejšia zástavba.

V tejto časti správy by bolo vhodné dôslednejšie vyhodnotiť vybrané najvýznamnejšie charakteristické znaky krajiny. Pre hodnotenie charakteristického vzhľadu krajiny (resp. krajinného rázu) treba vybrať len zásadné znaky (určujúce a významné), ktoré si vyžadujú ochranu pred znehodnotením, pretože tvoria identifikačné prvky územia. Hodnotenie tak definuje znaky, ktoré je potrebné chrániť prioritne, a to v prírodnom systéme i v urbánnom systéme.

Následne by bolo žiadúce posúdiť a vyhodnotiť vplyvy navrhovaného územného rozvoja v štruktúre jednotlivých dominantných investičných zámeroch na charakteristický vzhľad krajiny v oboch variantoch.

K časti „Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, ÚSES“

Obec Žehra má významnú kumuláciu území chránených v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a v rámci siete NATURA 2000. Najrizikovejším územím z titulu ochrany prírody a krajiny je lokalita Dreveník ležiaca medzi národnou prírodnou rezerváciou Dreveník a územím európskeho významu SKUEV0107 Jereňáš v katastri mesta Spišské Podhradie. Ide o zvlášť citlivé územie, ktoré je už aj dnes atakované necitlivými zásahmi do prírody (nepovolené výruby, vypaľovanie trávy a pod.)

Bolo by vhodné v tejto kapitole doplniť že koncept ÚPN-O Žehra nenavrhuje nové chránené územia, nové ochranné pásma ani z riešenia nevyplývajú požiadavky na ich zmenu. Do územia vymedzeného hranicami chránených území sa nezasahuje. Okrem legislatívnej ochrany sú v územnom pláne navrhnuté záväzné regulatívy pre dodatočnú ochranu samotných chránených území aj území v dotyku pre zníženie rizika negatívnych vplyvov na chránené územie. V prípade rozvojových zásahov vyplývajúcich z celkovej stratégie rozvoja a územnotechnických podmienok vyžadujúcich úpravy a zásahy v týchto územiach sú stanovené podmienky ich realizácie tak, aby zabránili ich priamemu alebo nepriamemu negatívnemu vplyvu na predmet ochrany.

Koncept ÚPN-O rešpektuje výstupy RÚSES okresu Spišská Nová Ves z r. 1994. Pre zvýšenie funkčnosti prvkov ekologickej stability sú navrhnuté opatrenia zapracované do funkčnej aj priestorovej regulácie územia.

K časti „Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská“

V tejto kapitole sa konštatuje, že koncept ÚPN-O Žehra premieta požiadavky Krajského pamiatkového úradu v Košiciach definované k zadaniu územného plánu ÚPN-O Žehra v celom rozsahu pôsobnosti územného plánu. Podobne je to aj s predpokladanými archeologickými lokalitami. Tu je možnosť určitého stretu v navrhovaných lokalitách pre rozšírenie cintorína v obci Žehra a variantného riešenia rozvojových plôch bývania v lokalite osada Dreveník.

K časti „Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality“

V tejto kapitole sa len konštatuje, že Navrhované činnosti v územnom pláne nepredpokladajú negatívne vplyvy na paleontologické náleziská.

Iné vplyvy nie sú známe.

Na základe vyššie uvedeného konštatujem, že predložená Správa o hodnotení strategického dokumentu dostatočne a primerane uvádza a analyzuje kladné a záporné vplyvy územnoplánovacej dokumentácie.

V oblasti vplyvov na krajinu je potrebné v rámci súborného stanoviska dôsledne vyhodnotiť vybrané najvýznamnejšie charakteristické znaky krajiny, ktoré si vyžadujú ochranu pred znehodnotením, pretože tvoria identifikačné prvky územia. Následne je žiadúce posúdiť a vyhodnotiť vplyvy navrhovaného územného rozvoja v štruktúre jednotlivých dominantných investičných zámeroch na charakteristický vzhlád krajiny v oboch variantoch. Týka sa to architektúry stavebných objektov i krajinno-architektonických návrhov.

V oblasti vplyvov na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES – zapracovať vhodné opatrenia na posilnenie prvkov ekologickej stability územia.

D) POUŽITÉ METÓDY HODNOTENIA A ÚPLNOSŤ VSTUPNÝCH INFORMÁCIÍ

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie boli použité štandardné metódy opierajúce sa primárne o zásady vyplývajúce so zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. S tým, že pri hodnotení územnoplánovacej dokumentácie nie je možné podchytiť všetky negatívne vplyvy na životné prostredie, a to hlavne preto, lebo cieľom tejto dokumentácie na lokálnej úrovni je určiť hlavne rámec priestorového usporiadania a funkčného využívania plôch v oblasti bývania, občianskej vybavenosti, obchodných a výrobných prevádzok, technickej vybavenosti, rekreácie na území obce Žehra. Konkrétne investičné zámery v súčasnosti nie sú totiž známe a v tomto štádiu nie sú ani známe stanoviská dotknutých orgánov a organizácií, ktoré vstúpia do konania v čase povoľovania jednotlivých stavieb a investícií.

Hodnotenie vplyvov na územie je v Správe o hodnotení strategického dokumentu zamerané na zhodnotenie rozdielu, ktorý vznikne po prípadnom realizovaní zámerov. Hodnotí sa miera zmeny v pozitívnom a negatívnom smere voči súčasnému stavu. Táto metóda bola zvolená pre povahu územného plánu ako dokumentu zahrňujúceho systém opatrení na riešenie problémov identifikovaných v etape prieskumov a rozborov v porovnaní so schválenými stratégiami, kde sa hodnotil vzťah jednotlivých územných celkov smerom k nim. Jednotlivé opatrenia sú nastavené tak, aby boli jednotlivé strategické ciele naplnené.

V Správe o hodnotení strategického dokumentu spracovateľ vychádzal z údajov uvedených v koncepte riešenia územného plánu obce Žehra, údajov získaných od obstarávateľa, z dostupných údajov o území, z vyjadrení a stanovísk dotknutých orgánov, z pripomienok z verejného prerokovania správy o hodnotení.

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie boli použité dostupné informácie o území, publikované napr. na internetových portáloch (Katasterportál, Enviroportál, Pôdny portál, ŠÚSR, SHMÚ a pod.).

Úplnosť vstupných informácií a mieru neurčitosti ovplyvnil stupeň rozpracovanosti územnoplánovacej dokumentácie, rozdielna dostupnosť, šírka aj hĺbka informácií o hodnotenom území.

Som presvedčený, že spracovateľ disponuje širokou škálou dokumentácie, ktorej detailnejšie uvedenie by pomohlo potvrdiť argumentácie uvádzane v správe. Podstatne nižšia miera neurčitosti sa prejavuje v konkrétnych stanoviskách zúčastnených strán, použitej literatúre a podkladoch. Spôsob využitia a spracovania informácií bol determinovaný osnovou Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa prílohy č. 5 zákona. Pri spracovaní Správy o hodnotení strategického dokumentu nedošlo k nevhodnej interpretácii ani ku skresľovaniu vstupných údajov.

Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na obyvateľov, na prírodné prostredie, krajinu a urbánny komplex je urobené prehľadne v texte vhodne doplnené tabuľkami.

Na základe hodnotenia celkovej kvality predkladanej Správy o hodnotení strategického dokumentu konštatujem, že použité metódy hodnotenia boli adekvátne charakteru posudzovaného stupňa územnoplánovacej dokumentácie.

E) VARIANTY RIEŠENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Na žiadosť obstarávateľa bola Správa o hodnotení strategického dokumentu predložená s vyhodnotením troch variantov vrátane nulového variantu, ktorý pre potreby posúdenia konceptu územného plánu obce Žehra predstavuje súčasný stav pri nerealizovaní činností navrhovaných konceptom územného plánu.

Zároveň boli vyhodnotené dva varianty riešenia s rozličným prístupom k formovaniu výstavby a celkovému priestorovému usporiadaniu rozvojových plôch bývania v lokalite Drevení.

Variant 1 navrhuje logické usporiadanie rómskej osady Drevení jej totálnou prestavbou s možným rozšírením lokality po úpätí Drevení s tým, že prepája existujúce skupiny zástavby prevažne rómskych chatrí.

Variant 2 navrhuje sociálne bývanie na plochách západne od sídliska Dreveník v údolí potoka Margecianka. Oba varianty dopĺňajú chýbajúcu občiansku vybavenosť rovnakým spôsobom. Koncept územného plánu obce napĺňa požiadavky definované v Zadaní územného plánu v oboch variantoch. Obmedzenia územného rozvoja plynúce z ochrany prírody a pamiatkovej ochrany územia v rámci UNESCO výrazným spôsobom zasiahli do organizácie územia. Zachovanie pôvodných urbanistických štruktúr v obci Žehra a miestnej časti Hodkovce v kontexte krajinných dominánt Spišského hradu a kostola sv. Ducha sú základom urbanistickej koncepcie.

Z pohľadu vplyvov konceptu riešenia ÚPN-O na životné prostredie je možné na základe porovnania variantov č. 1 a č. 2 vnímať základné rozdiely v situovaní rozvojových plôch bývania.

Viacerí zúčastnení v procese prerokovania strategického dokumentu zhodne konštatovali, že oba varianty ďalšieho formovania výstavby v tomto priestore sú z hľadiska ochrany prírody a krajiny nevhodné a okrem výrazných ekonomických nákladov a technických problémov prinášajú aj výrazné zásahy do prírodného prostredia, totálne odprírodnenie nivy a veľkej časti údolia Margecianky. Vo veľmi exponovanom teréne navyše vzniká potenciálne nebezpečenie pre samotné územie (zosuvy vo svahu nad cestou pri variante 1), pričom pri variante 2 ostáva veľká časť disponibilného priestoru nevyužitá z dôvodu jej lokalizácie v susednom katastri.

Pri akceptácii týchto obmedzení výhodnejším variantom je variant 2, ktorý zamedzuje ďalšiu výstavbu v osade Dreveník - v kontakte so ŠPR Dreveník (podľa variantu č. 1) ale s podmienkou - nerozširovať ďalej v tejto lokalite existujúce zastavané plochy. Možno je využiť intenzívnejšie disponibilné plochy západne od sídliska Dreveník a v zastavanom území samotnej obci Žehra. Ako vhodnejšie sa javí rozširovanie výstavby do katastrálneho územia Spišských Vlách.

V záujme komplexnejšieho pohľadu na uvedenú problematiku je potrebné poznamenať, že ďalšie významné rozširovanie výstavby v tejto lokalite napriek výhodám na prvý pohľad (nové byty na sídlisku, dobudovanie infraštruktúry a pod.) len ďalej zvyšuje stupeň už aj tak extrémne vysokej sociálnej exklúzie (vylúčenia) rómskej väčšiny obce.

Výber optimálneho variantu rozvoja nemožno zúžiť na úzky okruh vybraných kritérií prípadne na všeobecné kritérium menšieho dopadu na prírodné prostredie. Výber optimálneho variantu koncepcie ÚPN-O predstavuje komplexnú kategóriu vyplývajúcu zo zhodnotenia viacerých ďalších vplyvov, dôsledkov či dopadov, ako sú vplyvy na zdravie, environmentálne a sociálno-ekonomické dôsledky či územno – technické dopady.

Navyše skutočné kapacity, situovanie jednotlivých zámerov alebo objektov, ako aj samotné urbanisticko – architektonické riešenie je pri predprojektovej príprave určitých investícií podmienené záverečným stanoviskom MŽP SR podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Najvhodnejšie je uzavrieť problematiku výberu optimálnej alternatívy koncepcie ÚPN-O až na záver posudzovania strategického dokumentu územného plánu obce Žehra, po vyhodnotení stanovísk z jeho prerokovania s dotknutými orgánmi a verejnosťou. Podmienku kladného záverečného stanoviska podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov doporučujem zapracovať do návrhu

regulatívov funkčného a priestorového usporiadania územia, ktoré budú súčasťou záväznej časti ÚPN-O Žehra.

Vzhľadom na výsledky hodnotenia vplyvov územného plánu na životné prostredie dokumentované v Správe o hodnotení strategického dokumentu a vzhľadom na stanoviská a pripomienky vznesené v procese hodnotenia vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. konštatujem, že územnoplánovacia dokumentácia v navrhovanom variante 2 je realizovateľná za podmienok realizácie opatrení a rešpektovania podmienok na vylúčenie, alebo zníženie nepriaznivých vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia.

F) NÁVRH OPATRENÍ A PODMIENOK NA VYLÚČENIE ALEBO ZNÍŽENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

V predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu je návrh opatrení na dosiahnutie stavu, aby nedošlo k zhoršeniu životného prostredia a zdravia obyvateľov:

Návrh preventívnych opatrení:

- zabezpečiť výstavbu siete splaškovej kanalizácie vo všetkých častiach obce s napojením do navrhovaných ČOV a to v obci Žehra a pre sídlisko Dreveník a Dobrú Vôľu
- zabezpečiť dostatok zdrojov pitnej vody pre všetky časti obce alternatívne, budovaním vlastných zdrojov - studní v oblasti sídliska Dreveník, alebo napojením na vodné zdroje mesta Spišské Vlachy
- zabezpečiť rozšírenie distribučnej siete STL plynu a NN rozvodov elektrickej energie napájaných na navrhované trafostanice
- zabezpečiť protipovodňovú ochranu obce na vodných tokoch Branisko, Žehrica a Margecianka v synergetickej spolupôsobnosti vodozadržných opatrení v katastri obce a výstavbu v blízkosti tokov povoľovať až po realizácii týchto opatrení
- do doby určenia rozsahu inundačného územia rešpektovať prirodzené záplavové územia tokov a zástavbu situovať mimo územie ohrozené povodňami
- postupnými krokmi rozširovať sieť miestnych obslužných komunikácií, parkovísk, peších a cyklistických trás v obci
- v lokalitách s možným radónovým rizikom je nutné pred výstavbou zabezpečiť geologický výskum s návrhom opatrení na elimináciu radónového rizika.

Návrh eliminačných opatrení:

- venovať pozornosť stavu ciest III. triedy a miestnym komunikáciám na území obce
- odstrániť dopravné závary – zabezpečiť bezpečnosť cestnej premávky
- mostné konštrukcie nad vodnými tokmi dimenzovať s dostatočným voľným priestorom pre prietok Q100
- zriadiť zberné dvory a kompostovisko
- vytvoriť podmienky pre výkon separovaného zberu odpadov
- neustále vykonávať kontrolu územia obce za účelom zisťovania divokých skládok odpadu a zabezpečiť ich odstránenie

ODBORNÝ POSUDOK

pre vydanie stanoviska podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Správa o hodnotení strategického dokumentu
„Územný plán obce Žehra - koncept“

- zabezpečiť pravidelné čistenie vodných tokov a jeho okolia v lokalite sídliska Dreveník formou aktivačných prác, alebo v rámci praktickej environmentálnej výchovy mládeže a detí v spolupráci so školou

Návrh kompenzačných opatrení:

- dotvárať obraz krajiny formou dopĺňania ubúdajúcich alejí v krajine, výsadbou remízok, dopĺňaním protieróznych trávnatých a lesných plôch
- udržiavať a dopĺňať plochy verejnej zelene v obci a vymedzovať nové plochy pri návrhu novej zástavby
- v prípade nutných záberov zelene v zastavanom území obce požadovať náhradnú výsadbu zelene
- revitalizovať plochy lesov a vysádzať predovšetkým pôvodné druhy drevín
- plochy nevhodné na poľnohospodárske využitie doporučujeme zalesniť a tak podporiť ekologickú stabilitu územia

Predložený návrh opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie logicky vyplýva z hodnotenia predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie a vyššie uvedených stanovísk k predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu. Predložený návrh opatrení zahŕňa rad opatrení, ktorých realizácia vyplýva zo všeobecného rešpektovania príslušných noriem.

Na základe analýzy stavu, predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie a navrhovaných opatrení môžeme konštatovať, že návrh opatrení a určenie podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov činnosti uvedených v predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu možno v celom rozsahu akceptovať.

ZÁVER:

Predložená Správa o hodnotení strategického dokumentu pre posúdenie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia spĺňa požiadavky v zmysle Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a doplnení niektorých zákonov. Správa o hodnotení strategického dokumentu a jej vyhodnotenie v zmysle zákona preukázali v dostatočnej miere, že koncept územného plánu obce Žehra je v podstatnej miere v súlade s platnými normami a kritériami trvalej udržateľnosti a humánno-environmentálnej únosnosti. Negatívne efekty jeho uplatnenia pri riadení a usmerňovaní budúceho rozvoja riešeného územia sú eliminovateľné, resp. je ich možné ďalej obmedziť v zmysle navrhovaných opatrení a podmienok na ich vylúčenie alebo zníženie.

Doporučujem preto vydať kladné stanovisko posudzujúceho orgánu ku konceptu územného plánu obce Žehra so stanovením podmienok a opatrení na vylúčenie, alebo zníženie negatívnych vplyvov územnoplánovacej dokumentácie v zmysle ďalej uvedeného návrhu záverečného stanoviska.

Poprad, jún 2018

Vypracoval: Ing. arch. Dušan Genčanský